

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI

ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felölös szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Előfizetési feltételek:
Fizetendő Debreczenben.
Egész évre 2 frt.
Fél évre 1 „
Községeknek 62 kr.
Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:
Gróf Degenfeld-tér 3. sz. házbán.
Vilmos sörcearnokaszomszédságában.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetési díjak:
Négy-hasabon petit sorért 8 kr;
többszörinél 6 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknel igen kedvező engedmények tételnek.
Bélyegdíj: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilntér“-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi K. Lajos, Budapest: Goldberger A. V., Általános Tudósító VII., Erzsébet-körút 14., Blockner J., Eckstein Bern., Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában A. Oppelk, Schaleck H. és Párisban, Hamburgban s Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mossé Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Iparunk jövője.

Debreczen, 1899. febr. 4.

A régi bürokratikus alapokon szervezett ipartanács helyébe lépő új hasonnevű testület első ülésén Dániel Ernő báró kereskedelmi miniszter olyan programot terjesztett elő, melynek hivatása új irányt nyitni iparunk javára. A mint a régi, tisztán hivatalnoki elemekből alkotott ipartanács maga lemondott arról, hogy feladatát sikerrel oldhassa meg, ép úgy lehetlenné vált az, hogy iparunkat az 1884. évi, nagy részében végrehajthatatlannak bizonyult ipartörvény keretében érthessük el a kívánt virágzást. Az új idők követelményei erősen zörgetnek és érvényesülést követelnek. E mellett a hazai iparnak adott kedvezésekre vonatkozó törvény is lejáróban van. A dolgok új rendje készül támadni s idejében azon kell lennünk, hogy ez jobb és a nemzeti érdekekhez méltóbb legyen a mainál.

Az ipartanács két csekélyebb jelentőségű dologgal foglalkozott, t. i. a munkaközi szünetekkel és a munkaközvetítés szervezésével. A miniszter bevezető beszéde azonban túllépett ezen a szűk kereten. Nem mondotta ugyan, de az általa javasoltakból mégis kivehető az, hogy a magyar iparpolitikának oda kell jövében törekedni, hogy az eddig sok tekintetben elhanyagolt erkölcsi tekinteteket állítsa előtérbe és a humanizmus erejével igyekezzék megelőzni, vagy ha már megtermettek, kiegyenlíteni azokat az ellentéteket, melyek a társadalmi békét veszedelembé dönthetik s a békés fejlődést gátolják.

Ép ezért a beszéd telve volt a kisiparosok és a munkásosztály javára életbeléptető intézkedések elsorolásával. Ezek közt szinte a legelső az egyes iparágak helyzetének részletes ismerete, melyet Németország társadalmilag vitt keresztül, mi azonban erre aligha nem gyöngék vagyunk. Azután következik a munkás statisztika, az ipartörvénynek, az ipar- és kereskedelmi kamaráknak reformja, a balesetek ellen s rokkantság esetére való biztosítás. Mindezek

nek munkába vételét a kereskedelmi miniszter megígérte, sőt ennél is tovább ment.

Hangoztatta azt, hogy a keleti országok, melyek egykor reánk nézve jutalmazó piac voltak, már-már veszendőbe mentek s őket csak a magyar iparosság és a kormány vállvetett munkájával lehet visszaszerezni. Óhajtánók, hogy úgy legyen, nekünk azonban ismerve azt a tényleget, mit utóbbi időkben főleg a német ipar és tőke a Balkán félszigeten tett, erős kétségeink vannak.

Ausztriában csak nem régen konstataáltak, hogy nincsen kereskedő osztályuk, a mely ilyen feladatokra bizalommal vállalkozhatnék. Merjük-e mi az osztrákok vallomással szemben azt állítani, hogy szerencsésebbek vagyunk szomszédainknál.

Utalt azonban arra, hogy a vas- és kőszén kérdéssel, mely az ipar fejlődésének feltétele, foglalkoznunk kell. Ez alatt nem érthetünk mást, minthogy a kereskedelmi miniszteriumban meglesz a kellő erély arra, hogy a kartelek üzemleit, a hol és a mikor szükséges, az egész magyar közgazdaság érdekében megkísérli korlátok közé szorítani.

A program megvan, a fejlődésnek útja megnyílik. Csak az a kérdés, a jó szándékok és kifizető feladatok miként és mikor válnak valósággá?

Az esküdtbírókról.

(r.) Nagyon fontos az új törvény, mely most újévkor köszöntött be. Ez az 1897. évi XXXIII-ik t.-cz., mely az esküdtbírókról szól s melynek joghatálya az év kezdetétől datálódik.

Nem könnyű volt a feladat esküdtzéki bíróság szervezést oly alapokra fektetni, hogy a mai viszonyok követelményeinek megfelelően, minthogy újabb törvényalkotásaink közt nem sok fontosabb van, mint az, mely az esküdtzéki bíróságot a közönséges büntetéknel is alkalmasítja.

Hosszu, kimerítő viták folytak ez iránt az országgyűlésen, hol minden párt jogászai nagy tudással s ékesszólással adták elő érveiket, módosításait, kifogásait, hogy a törvény minél inkább

cézlravezető legyen, hogy a mai jogfejlődés követelményeinek megfelelően az esküdtbíró, mint igazságügyi intézmény bírói szervezetünkben méltóan beillesztessék.

A társadalmat és az államot érintő legfontosabb körülmények fölött a bírói hatalom szakképzett bírák és az állampolgárok bírói tisztségre hivatott tagjai közt fog megoszlan.

A törvény úgy rendelkezik, hogy mindazok, kik az államnyelvet értik, életök 26-ik évét betöltötték, a kellő értelmiséggel s jellemmel felvannak ruházva, az irás és olvasásban jártasok, tehát a műveltségnek bizonyos számbavehető fokán állanak, esküdtségre hivatják. Természetes, hogy az adócenzus is követeltetik.

A városi képviselő testületnek az esküdték névjegyzékének megállapítására kiküldött bizottsága most állítja össze a lajstromokat, mely alajstrom után — a felszámolás elintézésével állítatik majd össze a jövő évre behívandó esküdték névjegyzéke.

Az esküdték évi lajstroma, amelyet a bírásokból és a törvényhatósági bizottság választásából álló bizalmi férfiak bizottsága fog összeállítani, nem sorsolás, hanem választás útján eszközöltetik. Így a véletlen nem kerekedik felül és értelmes, képes, vagyoniag meglehetősen független, itélkezésre alkalmas egyének jutnak a bizottságba.

Az esküdték száma 12. Az esküdték elnökét a kir. tábla jelöli ki és pedig az illető törvényszék elnöke, vagy annak valamely bírája személyében. Ez fontos állás és biztos ítéletet feltételez s így a törvény helyesen intézkedik, mikor a tárgyalások vezetésére alapos jogismeretet, tapintatot erélyt s széles látókört feltételező előkelő egyént jelöl meg elnökül.

Az adócenzus, mely az eddigi sajtóeszküdt vagyoni cenzus helyett, vagy a 200 frt évi jövedelem cenzusa helyébe 10 frt adócenzust állapít meg, helyes; mert annyi direkt adót majdnem minden valamelyes önállóságú bíró családof fizet.

Hivatalos helyről már is felhívták a polgárokat, hogy az esküdti tisztségtől ne huzakodjanak s ne gondolják, hogy itt valami új adózásra előkészítő összeírás van dolguk. Szolgáltatassák be hűségesen az alapajstromhoz szükséges adatokat s ne vonják ki magukat abból, amibe befolyjni, amit végezni hazafias kötelesség.

Részünkről is erre buzdítjuk polgártársainkat. A nobile officiumokért nem jár díjazás, de azért ép oly szívesen kell elvállalni, mint elvállalja az

angol. Alkotmányos nép vagyunk s mindig az angolal hasonlítjuk össze magunkat; tehát cselekedjünk is aképp.

Karcolatok.

— Imen, onnan, mindenünnen. —

A tél utolsó hónapja is elérkezett s ime a tél még most sincs sehol sem.

Van helyette tavaszi napfény, meleg eső és októberi — sár.

Lehet a világon mindennek mondani ezt az időt, de tél-nek nem tartja senki sem.

A kocsmárosok meg vannak rökönnyödvé. Nem a hamis borok miatt elrendelt vizsgálatok, hanem a jég hiány miatt.

Kinek fog kelleni a meleg ital s ki csinál fagyaltot jég nélkül?

A műjég csak elkészül, de hol gyárt annyit, a mennyi kell a sok szomjas torok által lenyelendő italok kellő behűtésére?

Vajjon a műjeget nem lehetne-e hamisítani?

A mérnöki hivatal koronkint bemutat egy-egy képet a XX-ik, esetleg a XXI-ik századbéli — Debreczenből.

Hja, bizony, már a jövő számára dolgoznak, hogy a jelen munkája — halasztódjék érte.

A Végrehajtó megjelent színházunknál is. De ez nem kellemetlen végrehajtó, mert ez, egy jóízű francia bohózat, a melyen pompásan mulathat és nagyokat kaczaghat a közönség.

Csak nagy szerencséje van Komjáthy igazgatónak.

Még a végrehajtó is — pénzt szerez neki.

Budapesten egy nyári lakot — elloptak. A körül lakók látják, hogy a magára hagyott nyári laknál munkások jelennek meg és lebontják a házat s az anyagot viszik.

Egész nyugodtan dolgoztak a tolvajok, a kik aztán a lopott anyagot eladták.

Ezek még valamikor ellopják a — fogházat törvényszékestől.

TÁRCZA.

A füles.

Irta: Szini Péter.

Berkes Aladár, a b...i járásbíró vizsgálobírója, egy komor ószi-nap reggelénél kilencz órája után kedvetlen arcuzattal nyitott be irodájába. Mogorván fogadta a már ott körmögő irnok alázatos köszöntését s asztala elé ülve tompán bámult a semmiségre.

Volt is oka mogorvának, kedvetlennek lenni, annyi bizonyos! Nem elég, hogy az este a kaszinóban tizenkét forintját nyerte el az árvaszéki elnök, hanem kora reggel, még mikor egy csibuk dobányt sem szivott ki, csak beállit egy sovány lábikrájú, reszketős szakállu Ábrahám-féle ivadék s nagy alázattal elébe nyomint egy huszonnyolcz forintos szabókötőt, mint a felesége által rendelt ruha még függőben álló hátalékát.

Mit volt mit tenni? Tegnap mult elseje! Jól tudta az átkozott zsidója, hogy mikor kopogtasson! Milyen kellemetlen állapot pedig, mikor tartozási kötelezettségekkel szemben még mentő okot sem talál az ember!

Út székében és arra gondolt, hogy mi a manónak is olyan túlkövetelő az azok a nők? Huszonnyolcz forintot kidobni egy ruháért igazán ostobaság! Kétszer, vagy háromszor veszi magára s azután csak eldobni való lesz, mert a divat változik egyre, mégpedig gyorsabban, mint az ő helyzete.

Végre előfogta a csendes rezignáció s lapozni kezdett az ügytárba.

— Mi is kerül most tárgyalás alá? — kérde az irnokot, aki kegyes hajlongással felel:

— Kócs Imre pusztai lakos panasza Körti Máté ellen szamarának vízbefulladásza miatt!

— Küldje be őket! — szóla a vizsgálóbíró, miközben előkereste az ügyre vonatkozó feljelentést.

Künn a folyosón mozgalmas élet uralkodott. Reszkető, sóvár tekintetű fejércselédek; hosszú kaftányba bujtatott tincses zsidók s különféle foglalkozást elaruló öltözött férfiak lesték Themis Istenasszony színe elé való juthatásokat.

Az irnok megnyitotta az ajtót s kiküldött:

— Kócs Imre és Körti Máté jöjjenek be!

E kiáltásra egy — a szegletben elhelyezett — löcsezől fehér gubába bujtatott alacsony emberke állott fel, a ki bátran elmegetett volna törpék királyának. Méltán lehetett volna gyermekszámba venni, ha a sokfelé ágazó ráncz el nem árulná, hogy jól belehaladhatott már — csekély testi növekedése daczára is — az évek számába.

Férelmő nyaka között a mocskoszinbe játszó fehér gubát; nagyszélű, zsiros kalapját tisztességtudással megbillenti a szóra. Köhint egyet, majd bajuszát húzza még hegyesebbre s azután megindul a terem felé.

Utána hórihorgas termetű férfiú lépked, kinek láttára hajlandó volna az ember elhinni, hogy mi helyt egyet lép menten kettőtörök. Ugy is lép a szontyolodott ábrázatu atyafi, mintha poharak közt lépne. Hosszu, vékony nyakán kidagadó Ádámcsutkaja gyors ütemben emelkedik le s fel, mint valami megbomlott hőmérő s hogy még számalomraméltóbb profilban mutassa magát, természetes orra alul valami ollófélével úgy le van tarolva a bajusz, akárcsak egy frissen kaszált luczernást látna az ember.

Bemegy ez is a kisebb után s megállnak a komor tekintetű vizsgálóbíró előtt. Az egymás mellett álló, különböző alkatu két ember láttára a bumorra nagyban hajlandó irnok alig folytatta el kaczagását, eszébe jutván a kálvinisták zsoltárában leledző hatványkilenczedik dicsőretnek ama sora: „Együtt mélység és magasság!”

A vizsgálóbíró ir valamit veresnyelű czeruzájával. A két ember meg mozdulatlanul áll, mint valami fanciesület, várva a kihallgatás megkezdésére.

— Kócs Imre itt van? — szóal meg a vizs-

gálobíró. egyuttal bátratulva maga alul a széket és szembe nézve a kihallgatandókkal.

A fellett kérdésre megmoczzan a magasabb szobor; meghajlik nyakban s bőgő hangon felel:

— Meginstálom: itt vónék!

— Hát ez a Körti Máté?

— Most a kisebb szobor billen egyet s vékony, sipító hangon ereszté ki a szót:

— Alássan megkövetem a tekintetes fütörvint: begyüttem vóna én is!

— Hát Körti Máté, tudja-e maga: mivel van vádolva?

— Instálom a fütörvint, még csak nem is könyetom, mer' hát — mán mint én is — semmi rozsdógot nem műkölködtem vóna!

— Maga ellen Kócs Imre, pusztai lakos vádat adott be, mely szerint egyetlen szamarát a Szamos vízébe fulasztotta.

— Mán hogy én la? — szólt be Körti nagyokat nyelve.

— Várjon a sorra és ne feleseljen! Kérdezem Kócs Imrét: hajlandó-e békés kiegyezésre lépni?

— Hájszen én nem bánom, kérem alázatosan, csak tesszen elkötelezni Körtiyot, hogy nekem a szamaram helyett szamarat vegyen!

— Mán mint én la? — képedt el Körti Máté. Olyan bolondot mán csak nem cselekszem, hogy az utczapulya is kikaczagjon!

— Hát nem hajlandó maga a békés kiegyezésre? — kérde a vizsgálóbíró.

— Hájszen megkövetem a fütörvint, én ebbe a számarféle munkálatba a kis ujjammal se folytam vót be, hát hogy követelhet imé Kócs Imre gazdarajtam ilyen istennélkül való módon kikompónált dógot?

— Hat jól van! Akkor megtartjuk a kihallgatást! Körti Máté álljon elő!

A kis emberke nagyot nyelt megint. Szoritotta mellé a bizonytalanság és az iroda levegője kőgyanánt súlyosodott horpadt mellére.

— Hogy hívják?

— Engem? Alássan kérem: kendnek titulál engem otthon mindenki, mert régi ember vagyok már én! Ugy tesszen a szemembe nézni, hogy...

— Mit beszél itt hédáról-hédára? Mi a neve, azt kérdezem?

— Mán mint nékem? Hiszen tetszik talán mán tudni az érdeimes fütörvín, hogy Körti Máté vónék!?

— Hány éves?

— Én la? Tudja biz az ördög! Mán tán még a pap se él, a ki megkeresztelt vót valaha!

— A kérdésre feleljen és ne ostobáskodjék! förmedt rá a vizsgálóbíró. Azt csak tudja talán, hogy melyik évben született?

— Mán megkövetem alázattal amondó vagyok, hogy ha a hóhér bárdja alá tetszik is huzatni a nyakamat, akkor sem tudnám megmondani. Hájszen nem mai csirke vagyok mán én, hogy begyemben tartsam!

— Irjon be neki ötven esztendőt, aztán punktum! — fordult irnokához a vizsgálóbíró. Hogy lehet ilyen buta ember a világon, mint maga! — riasztott a remegő Körtiyra.

— Hájszen nem jártam vót én eskolába, követem tisztelettel. Ki az ördög tanított vóna meg rá?

— Jólvan no! Beszélni mégis tud ám! Feleljen a kérdésre: hol született?

— Sehol, instálom!

— Hát maga itt mókákat csinál? — ugrott fel a vizsgálóbíró s dühös tekintetével csaknem elnyelte a parányi emberkét.

— Mán mint én? Biz én nem csinálók könyörgöm!

— Hogyan lehet így felelni a kérdésre? Azt csak tudja talán, hogy hol született?

— Dehogy tudom! Hogy is tudhatnám, mikor Kenyeres Menyhért bácsi — az Isten nyugtassa még a halóporában is (mert már meghótt!) — szedett fel az út porából. Azt se tudta ki fia-borja vagyok, könyörgöm! Ha ő nem tudta, hát én hogy

(Nérei Ödön). — King Katie. (Tóvölgyi Titusz.) — Tárca: Esmék, ti földi gondok... (Költevény; Petrus Jenő). — Az örökös anyai szellem (Mrs. Burrows után br. M. J.) Egyről-másról. (Tud-e hamar egy jó viczet, vagy a megszorult szerkesztőség.) Tréfás melodráma. — Az atya és elhunyt fia. — A szellemhajú. — Egy materializáció a 18. század elején. — Irodalom. — stb. stb. — A REJTELMES VILÁG kétféle kiadásban jelenik meg. Az egyszerűnek előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr., a finom papirosra nyomtatotté pedig: 10 frt, illetve 5 frt és 2 frt 50 kr., mely összeget a kiadóhivatalnak: Budapest, VIII., Üllői-út 12. sz. (Müller A. könyvkereskedése) kell beküldeni, a honnan kívánatra bárkinek szívesen küldenek mutatványsszámot.

* **A legszebb ékesszólásnál is szebben beszél a tett.** Haldgk fővárosi nagykereskedő most megjelent árjegyzékének néhány oldalát fölöttik meg hazánk legnagyobb és leghíresebb gazdáinak elismerő nyilatkozatai, melyek bizonyítják, hogy a Haldek cég úgy mint eddig, az elmúlt évben is szemellett tartotta azt az elvet, hogy a legszebb ékesszólásnál is szebben beszél a tett.

Színház.

Ki se tudnánk hamarjában számítani, hanyadszor került színpadra a „Hada-k útja” és mégis a vasárnap délutáni előadásra minden jegy elkelt, amint hogy minden vasárnap délutáni előadásra, különösen ha hazafias darab vagy jó népszimű tölti be, zsufolásig megtelik a színházunk. Rendkívül fontos és jóleső jelenséget látunk abban, azt, hogy a nemesebb élvezetek ki tudják szorítani a közönség életszükségleteiből a közönségesebbeket és hogy az alsóbb osztályban, a köznépből is megvan a fogékonyosság a szép, jó és nemes iránt, csak tudatosan, célirányosan, okosan fejleszteni kell benne. Hogy milyen hatalmas tényezője a közmívelődésnek, a felnöttek oktatásának a színház és pedig a szemléltető oktatás gyakorlati hasznát összeegyeztetve az időtöltő szórakozás kellemességével, azt a délutáni házak zsufoltsága és a közönség minősége elvitázhatalanul bizonyítja.

A kérdéses előadás egyébiránt különös műbecset is nyert a Szacs-vay szereplésével, mint Petőfi Sándor. Ennek a kiváló tehetségű, nagy intelligenciájú, lelkes ambíciójú színésznek a magas művészi becsét mindig jobban tudjuk méltányolni, valahányszor őt a nagy kvalifikációjához méltó szerepekben látjuk. A vízióját úgy mondta el és oly kifejező arc- és szemjével, oly tökéletes hanghordozással adta elő, hogy a háttéri képekre se kellett néznünk, úgy testesültek meg képzeletünk előtt a költő prófétikus látományai. Szacs-vay Sándor, a ki eddig „Székely” színészi nevének ts dicsőséget szerzett, valódi nevét fényesen vezette be a művészet isteni világába.

Este a „Parasztkisasszony” népszímben Rubosné S e r f ő z y Zsenit tapsolta a közönség. Meg is érdemelte, mert a fiatal művésznő, a ki két év alatt a szemek előtt nőtt nagyra, ritkítja pártját. Csak nem rég aratott nagy sikert a „Zsidónő” opera hercegnőjében gyönyörűen csengő, tiszta, erős szopránjával és míg ezen az estén a népszimű énekesnőt becsültük meg benne.

Hétfőn telt ház előtt ment Berczik poetikus magyar vígjátéka, a „Himfy dala i” a közönség nagy tetszése mellett, kedden pedig ismét eredeti poetikus vígjáték a Dóczy Lajos „Csók”-ja szerzett nemes művelvézetet. A Maritta szerepében, aki pórleány léte olyan okosokat mond, Szabó Irma aratott olyan sikert, amelyet csak az igazi tehetség igazi nagy alkotása tud ily közvetlenül elérni. A csók elemzését, az igazság alaphangját pompásan eltalálva, a meggyőző erővel fokozva a lelkesültség és lelkesítés magaslatára emelte, úgy hogy nemcsak Szever királyt, de az egész közönséget extasisba hozta vele. Két álló percig tartott nyílt színen a taps, a felvonás végén pedig számtalanszor ismétlődött, sőt a vasfüggöny kis ajtaját is fel kellett nyitni, hogy szerény egyszerűségével, de a művészet sikerének boldogító tudatával újra megköszönje az elismerés legbecsebb megnyilatkozását. Pedig milyen egyszerű eszközökkel dolgozik ez a fiatal és mégis nagy művésznő. Nem visz a színpadra egyebet az ő meleg szívénél, meg az ő nap-sugaras kedélyénél. Természetes egyszerűségével, a külső hatásra dolgozó eszközök teljes mellőzésével bensőségével éri el azt a páratlan hatást és pedig közvetlenül, amit mi a színművészet tőkélyének tartunk.

Szerdán a „Baba” operette hatodik előadására ismét minden jegy elfogyott, ugyiszinten csütörtökön a „Gésák”-at is nagy közönség élvezte. Az igaz, hogy mindkét kedves operette úgy megy a debreczeni színpadon és úgy van kiállítva, hogy szakavatottak nézete szerint is a fővárosi előadások nem ütnek meg a debreczeni mértéket.

A péntek az újdonságok napja. Ezuttal ismét egy francia bohózatot hozott, két ötletes író pajzán szellemének ötletét. „A Végrehajtó”-t. A vígszínház műsorabeli franczia bohózatok egy kaliberűek! Sok bennük a helyzetkomikum, meg a szellemesség, de sok a laszcivítás is. Ez a darab is tele van erős pikantériákkal, de hát a mi közönségünk, amint látjuk, nem húzódik az ilyenektől és így nem lehetünk mi sem royalisabb, mint a király, szigorúbb, mint a közönség. A bohózat tempera-

mentummal, vidáman ment és dicséri a vígjáték személyzet, különösen T. Halmy Margit, Fáy Flóra, Kiss Irén, Tanay, Fenyéri és Rubos arrolóságát. Szombaton a darabot megismételték.

A nazarénusok. Ujlaki Antal íróársunk 4 felvonásos eredeti népsziművének ma este lesz a bemutató előadása, a mely iránt úgy a rokonszenves, nemes törekvésű, tehetséges szerzőre, mint az új darab új, érdekes tárgyára való tekintetből, városzerte különösen érdeklődnek. A darabot Komjáthy nagy gondal rendezi és ő maga játsza benne a főszerepet is.

Műsor. Kedden, febr. 7-én bérlet 107. szám „B.” Hoffmann meséi. Nagy operette. Szerdán, 8-án bérlet 108. sz. „C.” Bűnös. Dráma. Csütörtökön, 9-én bérlet 109. sz. „A.” Bűnös. Pénteken 10-én, bérlet 110. sz. „B.” újdonság először: A költő álma. Opera 3 felv. Zenéjét szerette Dr. Angyal Armand. Szombaton 11-én bérlet 111. sz. „C.” másodsor: A költő álma. Vasárnap 12-én, két előadás; délután 3 órakor: Asigmándi kis pap, népszimű; este 7¹/₄ órakor: A baba. Operetta.

Kiadótulajdonos: Zicherman Herman.

NYILTÉR

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát-fogyasztóknak postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, HENNEBERG G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) ZÜRICHEN, — Magyar levelezés. — Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

A nagyérdemű közönség figyelmébe!

Kapható az előkelőbb fűszer- és csemegekereskedésekben. (7-20)

Kielhauser H. GRÁ CZ.

Kielhauser H.-féle folyékony Glycerin-Créme

ártalmatlan anyagból készült sikerült vegyülek, mely nemcsak a bőrt finomítja, hanem tényleg az ifjú üdéséget eleveníti és azt állandóan fenntartja. Legjobb óvszer levegő, szél és nap sütés ellen, eltávolít napfoltot, szeplőt, májfoltot és minden más bőrtisztatlanságot.

Glycerin-Créme-Szappan

kiváló enyhe, báronyszerű bőrt idéz elő. A Glycerin-Créme használatánál ajánlható a

Párisi Hőlgypuder a legártalmatlanabb puder, a bőrt szép fehér színre változtatja és azt simán és szárazon tartja.

Hamisított párisi hőlgypudertől és Glycerin-Crémetől óvakodjanak; csak az a valódi, melyen a címkepen, valamint a leírásban a mellé levő védjegy van.

Raktár minden gyógyszerár, gyógyszerár-és illatszertüzletben. (454) 10-?

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírhedtes háziágyar elnevezett az idő meggyógyítására, mert már mint 30 év óta megismert, fájó, lomostól, fejfájástól, fülgyulladásoktól, alkalmatosságoktól, köszvényektől, csúszástól, fagyfázástól és megfázástól és az orvosi által bebizonyították is mindig gyökérben való gyógyításra. A valódi Horgony-Pain-Expeller, Gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igaz népszerű háziágyar, melynek egy háztartásban senki kellemes bizonyított. Gyógyoszerében készítenek van; főtárgy: Török József Gyógyoszerész Budapestben. Bevizsítás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több esetben előfordult, hogy a fájó helyre nem akar megfázni, az minden egyes beteg, Horgony-védjegy és Richter-zöldjegy-és névvel, mint nem valódi utasítsa vissza. RICHTER F. AD. társas. cs. és k. udvari szállító, RUDOLFSUT.

KATHREINER-FÉLE

Kneipp
maláta kávé.

Nagymama nekem is!

Évek óta kitünő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorbetegségeknél, vérszegénységnek orvosiilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.

Ingyen szederfa csemete.

A földmívelésügyi m. kir. ministerium országostési selyemtenyész felügyelősége bárkinek ingyen ad 2—3 éves melegágyi szederfa csemétét, városok, községek, néptanítók szállítást nem fizetnek; ellenben magán felek a szállítási költséget viselik.

Megrendelésnél: vármegye, utolsó posta, vasut, esetleg hajó állomás pontosan bejelentendő.

Ha a csemetét magas törzsű fákká neveljük, úgy egy katastrális holdnyi faiskolába 7200 csemete helyezhető el oly formán, hogy a sorok egymástól egy méter, a sorokban a csemeték 80 centiméter távolságra álljanak.

Sövény alakításánál egy folyó méterre 3 darab, egy folyó öltre 6 darab csemétét számítunk.

Kik csemétét akarnak, **sürgösen** jelentsék be.

A földmívelésügyi m. kir. ministerium országos selyemtenyészeti felügyelősége Szegszárdon. (Tolna-megye.)

3—3.(489.)

(Bgm.)

ZICHERMAN H. ELSŐ HIRDETÉSI IRODÁJA,

Grof Dégenfeld-tér 3. sz. (ezelőtt Rózsa-tér).

156-dik számú telefon állomás.

- Eladó ondódi föld.** Perekz dülöben 5 hold elsőrendű föld eladó. 479.
- Gazdasági állást keres** egy jó bizonylatokkal ellátott tapasztalt egyén. Bővebbet irodámban. 744.
- Eladó széna.** A Kadarcs mellett 5 boglya marhának való kitünő jó széna eladó. Ára 500 frt. — Értekezhetni irodámban.
- Egy nyugalmazott tanító** segédjegyzői vagy felügyelői állomást keres. 441.
- Eladó ház** a hatvan utcai részen, mely tartalmaz 3 utcai szobát és hozzátartozókat 8 öl ondódi földet. 478.
- Jómenetű fűszer-üzlet** családi körülmények miatt eladó. (299.)
- Fölkéretnek mindazon földbirtokosok,** kiknek földjük vlna kiadó esetleg eladó, hogy azokat közvetítő intézetemben előjegyeztetni sziveskedjenek.
- Aranyműves tanulóul** felvétetik Lőfkovits ékszerüzletébe jó házból való fiu.
- Kiadó bolthelyiség.** Hatvan-utca elején hentes, mészáros vagy más hasonló czélra bolthelyiség a zonnal kiadó. — Értekezhetni irodámban. 481.
- Kereskedelmi tanfolyamot** végzett, jeles képzettségű szép fiatal leány — banknál vagy biztosítónál — alkalmazást vagy üzletben könyvelői állást keres. 318.
- Eladó bolt** felszereléssel együtt — a csapó kertben — 3 szoba és hozzátartozókkal.
- Eladó vagy bérbe adó** Csokonai-utczán egy 3 lakosztályból, 8 szobát és mellék épületeket tartalmazó, szilárd anyagból és czeréppel fedett ház, mely 350 forintot jövedelmez évenként, ára 8000 frt. (476)
- Magasabb műveltségű** nő, mint elarusító vagy társalkodónó állást keres. 698.

Az ezen rovatokban közölték iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közzétesz.

Valamennyi gépkatrészek helybeni gyártása

Debreczeni Vasöntőde és Géplakatoság

A legjobbnak elismert Garwens mintájú eredeti gyári áron, helyben díjtalan felállításával!

Tökéletes szivattyúk teljes csővezetékkel már **30 frttól** kezdve!

Minden gépészeti vas- és ércöntvények nyers előállítására és kimmunkálására!

Vasúti vas- és ércöntvények

csatornaszemek, csövek, aknarámák és fedlapok, kútesészek kerékvetők, istálló-oszlopok, zabkagylók, széna-résók **olcsó gyári áron** házhoz szállítással!

Gazdasági- és ipari-gépek szakszertű, jutányos javításai!

Nagyobb műkovács munkák templom- és sirkerítések készítésével

413, 577, 578, 727.
1899.

HIRDETMÉNY.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező következő földbirtokoknak:

1. „Belső Ohat“ és „Medgyes“ nevezetű s a vaspálya által elfoglalt terület beosztásával 3851 holdat 840 □ ölet tevő birtoknak,
2. „Telekháza“ (Külső Ohat) nevezetű s a vaspálya által elfoglalt terület beosztásával 4067 holdat és 1559 □ ölet tevő birtoknak.

Az 1900 évi Október 1-től 1912 év október 1-ig terjedő egymás után következő 12 évre haszonbérbe adása iránt a szóbeli nyilvános árverés a f. 1899. év február hó 7-ik napjának d. e. 9 órára a város székházának nagy termébe kitűzetett

Az árverési illetve bérbeadási feltételek a város számvevői hivatalánál megtekinthetők.

Ez alkalommal azonban zárt ajánlatok el nem fogadhatók a kikiáltási ár a „Belső Ohat“ és „Medgyes“ nevezetű birtokra 29.600 frt (Huszonkilenczezerhatszáz frtban) a „Telekháza“ (Külső Ohat) birtokra pedig 38.250 frt (Harmincznyolczezerkétszázötven) forintban állapították meg.

Tartoznak árverelő a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben bánatpénzül az árverelő bizottság kezébe letenni.

Utóajánlatok nem fogadhatók el.
Debreczen, 1899. január hó 21-én.

(493.) 2—2.

A városi Tanács.

KONTSEK GÉZA
Debreczen, Kossuth-(Czegléd)-utca,
fűszer-, csemege- és
borkereskedés,
gazdasági-, konyhakerti- és erfurti
virág-magvak nagyban és kicsinyben.

Ajánlja az idényre dúsan felszerelt raktárát, kitűnő fűszer-árúkat, finom dessert czúrkorkákat, friss déli gyümölcsöket, páczolt és olajban conservált halakat, kiváló finom teákat és angol rumokat, teasüteményt. Az „Országos központi minta pincze“ borait eredeti töltésben.

Uj fűszer árjegyzék megjelent s kívánatra küldetik.

Kiadó lakás.
Szent-Anna-utcán (volt Teleki-utca) 10-ik szám alatt Nyiri Géza házában egy 2 szoba, konyha, pincze és kamarából álló lakás 1899. év február 1-től kezdve kiadó. — Értekezhetni Zichermann Herman úr irodájában. 8—?

Carl Kuhn & Co.
Bécsben.
Védjegy.

Óvás! Aczeltollaink
védjegy és dobozcimkéi törvényesen védve vannak, köretek a czégnak minden betűjére, valamint a tollakon mint a czimkékre ügyelni, mivel védjegyünk nélküli skatulyák nem a mi gyártmányaink.

Utánzások úgy mint eddig törvényesen üldözöttek.
Alapított 1843-ban. (472) 9—9

DUNLOP PNEUMATIC
(128.) 14—26.

Gázzal fűtés.
Van szerencsénk tudatni a t. közönséggel, hogy

konyha- és kályhafűtés
cééljaira

a légszeszt köbméterenként 12 krajczár mérsékelt árban szolgáltatjuk s ez által a légszessel való főzést és fűtést, mely kényelem, tisztaság, a füst és korom teljes mellőzése) tekintetében amgy is fölötte áll más fűtési módoknak, olcsóság tekintetében is versenyképessé tesszük,

Az érdeklődőknek teljes fölvilágosítást is nyújt

a légszeszgyár igazgatósága.

Az AUER égőkhöz izzó testek és üvegek Vár utca 2 ik szám alatti gyűjtőhelyiségünkben mindenkor kaphatók.
(433.) 8 10.

Gázzal főzés.

PSERHOFER J. vértisztító lapdaccai,
ezelőtt „általános lapdacok“ név alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen lapdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen lapdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerekből készlet nem volna található. Számítalan orvos által ezen lapdacok háziszereit ajánlották minden oly bajknál, melyek a **rosz emésztésből és székrekedésből** erednek; mint **epe-zavarok, májbajok, kólika, vértululások, aranyér, béltelenség** s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak **vérszegénység** s az abból eredő bajknál is: így **sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál** stb. Ezen vértisztító lapdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

Ezen vértisztító lapdacok csak a **Pscherhofer J.-féle** vértisztító lapdacokhoz **ezimzett gyógyszerárban Bécsben, I, Singerstasse 15. szám alatt** készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem lapdacsot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kr. kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen lapdacok a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében keretik csakis Pscherhofer J.-féle vértisztító lapdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pscherhofer J. névalírással fekete színben és minden egyesdoboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

A számtalan hálaíratból, melyet a lapdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszaszereséfélytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen lapdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.
Tisztelt Pscherhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön felülmulhatatlan vértisztító lapdacaiból utánvétellel. Fogadjam az uton is a legmelyebb köszönetemet lapdacaik gyógygyult. Legfőbb tisztelttel Weinzettel Josefa csodahatásáért.
Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. 12.
Tekintetes Ur! Isten akarata volt, hogy az ön lapdacaival kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűtem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó lapdacaival engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen lapdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszaszeresésére segítségül szolgáltak. Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9.
Mélyen tisztelt Ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurut.

Bernhard-féle alpesifü liqueur. Bernhard W. O.-tól Bregenzben, 1/4 üveg 2 frt 60 kr. 1/2 üveg 1 frt 40 kr. 3/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok, u. m.: gerincz-agy-bántalom, tag-szagattás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzsagattás stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Angol csodabalsam, Pscherhofer J.-től, egy üveg 50 kr.

Fagybalsam Pscherhofer J.-től. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

„Stoll“-féle Kolapraoportumok, kitűnő szer gyomor- és bélbetegségeknek.

Kola-elixir vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr, negyed liter 85 kr.

Golyva balsam, Pscherhofer J.-től, kitűnő szer golyva elleni üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek), Pscherhofer J.-től, megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszere. 1 üvegcsével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Utifüvedv, Pscherhofer J.-től, egy általános ismert kitűnő háziszere hurut, rekedtség, göresös köhögés stb. ellen. 1 üvegcske ára 50 kr. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

ban és vízkórásban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító lapdacaiból azoknak állandó használatára folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelttel Weinzettel Josefa Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1893. márcz. 27.

Tekintetes Ur! Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő lapdacaiból. El nem mulasztom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen lapdacok értéke felett s azokat, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetőszerszerinti használatára önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1886. okt. 8.
T. Ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító lapdacaiból 1 csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos lapdacaival köszönhetem, hogy egy gyomorajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen lapdacsok nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem vagyok tisztelettel. Zwickl Anna.

Tamochinin hajkenőcs Pscherhofer J.-től. Évek hossza sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 frt.

Általános tapasztalás Studel tanártól. Ütés és szúrás által okozott sebeknél mérges dagantoknál, ujjkukacsz, sebes vagy gyuladt-mell, vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től. Kitűnő háziszere a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerelhetők Postai megrendelések a leggyorsabban eszközölhetnek, ha apénzüsszeg előrebeküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pscherhofer J. névalírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által. Védjegy utánzása szigoruan büntetettik.

PSERHOFER J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel.“
Bécs, I, Singerstrasse 15.
(815) 3—6.